

ZAKON O PRAVNIM LICIMA KOJE OSNIVA BRČKO DISTRIKT

("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", br. 10/2002, 19/2007, 2/2008, 3/2019, 30/2020,
10/2022 i 30/2022)

Osnovne odredbe

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, djelovanje, upravljanje, nadležnost i prestanak rada pravnih lica, koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt). Odredbe ovog zakona ne odnose se na preduzeća koja osniva Distrikt.

Član 2

Pravno lice iz člana 1 ovog zakona (u daljem tekstu: pravno lice) osniva se kao: ustanova, institut, agencija, javni zavod, centar ili u drugom odgovarajućem obliku.

Osnivanje pravnog lica

Član 3

Pravno lica se osniva odlukom Vlade Distrikta (u daljem tekstu: Vlada), na osnovu iskazane potrebe općeg ili javnog interesa.

Ciljevi osnivanja

Član 4

Pravno lice se osniva za:

1. pružanje usluga i unapređenja u oblastima kao što su zdravstvo, obrazovanje, nauka, socijalna zaštita, kultura, sport ili za druge slične ciljeve od općeg ili javnog interesa,
2. potrebe ekonomskog razvoja Distrikta i povezivanja s ostalim područjima Bosne i Hercegovine i regionima stranih zemalja i njihovim agencijama, ustanovama ili institucijama,
3. očuvanje okoliša i historijske i kulturne baštine,
4. vršenja javnih poslova iz nadležnosti odjeljenja Vlade Distrikta,
5. zadovoljavanje drugih općih i javnih potreba građana i institucija Distrikta.

Član 5

Djelatnost pravnog lica je neprofitna, a eventualno iskazana dobit, ostvarena djelovanjem pravnog lica, planira se u narednoj finansijskoj godini za finansiranje programa općeg ili javnog razvoja Distrikta.

Pravna lica su politički i stranačko nezavisna, ne mogu se uključivati u izborne kampanje, niti prikupljati sredstva za finansiranje političkih stranaka.

Član 6

Inicijativu za osnivanje pravnog lica mogu pokrenuti organi vlasti i upravljanja Distrikta, preduzeća, organizacije i druga domaća i strana pravna lica koja djeluju na području Distrikta (u daljem tekstu: predlagač).

Član 7

Predlagač svoju inicijativu za osnivanje pravnog lica u pismenoj formi podnosi Vladi. Uz inicijativu se podnosi:

1. studija o potrebi i svrsi osnivanja pravnog lica,
2. dvogodišnji plan aktivnosti,
3. finansijski plan i izvori finansiranja,
4. nacrt statuta pravnog lica, koji sadrži: oblik organizovanja, djelatnost, nadležnost, organe i način upravljanja.

Član 8

Pravno lice stiče svojstvo pravnog lica upisom u sudski registar (u daljem tekstu: registar), koji vodi Osnovni sud Distrikta. U postupku upisa u registar primjenjuju se odredbe Zakona o registru preduzeća i preduzetnika Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 9

Rad pravnog lica je javan.

Pravna lica u obavljanju svoje djelatnosti mogu upotrebljavati isključivo pun ili skraćeni naziv upisan u registru.

Naziv pravnog lica mora biti na tri službena jezika koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Upravljanje

Član 10

Organi pravnog lica su: upravni odbor i direktor.

Članove upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada.

Direktora imenuje i razrješava upravni odbor, na način i u postupku propisanom Statutom pravnog lica.

Direktor se imenuje na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja, s tim što isto lice ne može biti imenovano više od dva puta uzastopno.

Za direktora može biti imenovano lice koje ima:

- a) državljanstvo Bosne i Hercegovine,
- b) najmanje visoku stručnu spremu,
- c) najmanje pet godina radnog iskustva nakon sticanja visoke stručne spreme.

Za direktora ne može biti imenovano lice koje je pravosnažnom sudskom presudom osuđivano za vršenje krivičnih djela i lice protiv kojeg se vodi krivični postupak, osim krivičnih djela iz oblasti saobraćaja.

Pravno lice može imati nadzorni odbor ako je tako određeno Statutom.

Način upravljanja i rukovođenja pravnim licem i unutrašnja organizacija pravnog lica, reguliše se osnivačkim aktom.

Član 10a

Izbor kandidata za članove upravnog odbora pravnog lica vrši petočlana komisija sastavljena od državnih službenika zaposlenih u organima javne uprave i koja odražava sastav stanovništva.

Komisija ima zapisničara iz reda državnih službenika zaposlenih u organima javne uprave koji nije član komisije.

Članove komisije i zapisničara iz stavova 1 i 2 ovog člana imenuje gradonačelnik Brčko distrikta BiH na prijedlog odjeljenja nadležnog za oblast djelatnosti koju obavlja pravno lice.

Gradonačelnik, putem komisije iz stava 1 ovog člana, raspisuje javni konkurs za izbor i imenovanje članova upravnog odbora koji se objavljuje na zvaničnoj internet stranici Vlade Brčko distrikta BiH i pravnog lica i otvoren je petnaest (15) dana od dana objavljivanja javnog konkursa.

Članovi upravnog odbora biraju se na osnovu uslova propisanih članom 12 ovog zakona i profesionalnih sposobnosti te odražavaju sastav stanovništva Brčko distrikta BiH.

Komisija utvrđuje da li svi kandidati ispunjavaju uslove konkursa, zakazuje intervju, intervjuiše i ocjenjuje kandidate, te utvrđuje rang listu kandidata koju dostavlja gradonačelniku i šefu odjeljenja nadležnog za oblast djelatnosti koju obavlja pravno lice.

Odjeljenje nadležno za oblast djelatnosti koju obavlja pravno lice, u skladu s rang listom kandidata, kandiduje odluku o imenovanju članova upravnog odbora pravnog lica na sjednicu Vlade radi usvajanja.

Odluka o imenovanju članova upravnog odbora pravnog lica je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Rok za provođenje postupka izbora članova upravnog odbora pravnog lica i donošenje odluke o imenovanju članova upravnog odbora pravnog lica je trideset (30) dana od dana zatvaranja javnog konkursa.

Odluka o imenovanju članova upravnog odbora pravnog lica objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Postupak izbora članova upravnog odbora pravnog lica mora biti okončan prije isteka mandata dotadašnjim članovima upravnog odbora.

Član 11

Upravni odbor pravnog lica mora najkasnije tri mjeseca nakon upisa u registar, donijeti statut koji sadrži:

1. naziv i sjedište,
2. ciljeve pravnog lica,
3. djelatnost i aktivnosti,
4. način i izvore finansiranja,
5. organe pravnog lica, način njihovog izbora, uslove i način opoziva, ovlaštenja, način odlučivanja, trajanje mandata i odgovornost,
6. zastupanje pravnog lica,
7. pravila za korištenje i raspolaganje sredstvima pravnog lica,
8. postupak za izmjenu i dopunu statuta, ovlaštenje i način donošenja drugih općih akata pravnog lica,
9. razloge i način prestanka pravnog lica,
10. postupak za raspolaganje preostalom imovinom ili drugim sredstvima u slučaju prestanka rada pravnog lica.

Statut ne smije biti u suprotnosti s Odlukom o osnivanju pravnog lica.

Član 12

Upravni odbor pravnog lica sastoji se od pet članova.

Upravni odbor se imenuje na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja, s tim da isti članovi ne mogu biti imenovani više od dva puta uzastopno.

Članovima upravnog odbora mandat prestaje po sili zakona nakon isteka perioda na koji su imenovani.

U slučaju prestanka članstva u upravnom odboru jednog od članova, mandat novoizabranog člana upravnog odbora traje do isteka mandata svih ostalih članova upravnog odbora.

U upravni odbor mogu biti imenovana najviše tri člana iz reda državnih i javnih službenika zaposlenih u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta BiH.

Članovi upravnog odbora ne mogu biti:

- a) direktori drugih pravnih lica koje osniva Distrikt ili direktori javnih preduzeća,
- b) lica koja su u upravnim odborima drugih pravnih lica koje osniva Distrikt ili su u upravnim odborima javnih preduzeća,
- c) lica koja su pravosnažnom sudskom presudom osuđivana za vršenje krivičnih djela i lica protiv kojih se vodi krivični postupak, osim krivičnih djela iz oblasti saobraćaja,
- d) lica koja imaju manje kvalifikacije i manje radnog iskustva od direktora pravnog lica za koje se bira član upravnog odbora,
- e) lica koja su u radnom odnosu u tom pravnom licu.

Mjesečna naknada za rad člana upravnog odbora utvrđuje se u najvišem iznosu do iznosa jedne prosječne neto plate isplaćene u Brčko distriktu BiH za prethodnu godinu.

Predsjedniku upravnog odbora mjesečna naknada za rad, iz stava 7 ovog člana uvećava se za 20%.

Član 13

Nadležnost i način odlučivanja upravnog odbora kao i drugih organa propisuje se osnivačkim aktom.

Član 14

Vlada razrješava članove upravnog odbora prije isteka perioda na koji su imenovani i to:

- a) na zahtjev člana,
- b) ukoliko član više ne ispunjava uslove za članstvo,
- c) ukoliko član ne izvršava svoje obaveze i dužnosti u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom pravnog lica, te drugim važećim propisima.

Član 15

Upravni odbor razrješava direktora s dužnosti prije isteka perioda na koji je imenovan i to:

- a) na zahtjev direktora,
- b) ukoliko direktor više ne ispunjava uslove za imenovanje,
- c) ukoliko osnivač ne usvoji izvještaj o radu pravnog lica,
- d) ukoliko su ispunjeni drugi uslovi propisani zakonom, aktom o osnivanju, statutom i drugim važećim aktima pravnog lica,

e) ukoliko direktor ne izvršava obaveze i dužnosti koje su propisane zakonom, aktom o osnivanju ili drugim aktima pravnog lica.

Djelatnost

Član 16

Pravno lice djeluje na cjelokupnom području Bosne i Hercegovine, ako odlukom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ciljevi i uloga pravnog lica određeni su odlukom o osnivanju.

Član 17

Program i djelovanje pravnog lica ne mogu biti u suprotnosti s ustavnim poretkom Bosne i Hercegovine i Statutom Distrikta, niti usmjereni prema njihovom rušenju, raspirivanju nacionalne, rasne i vjerske mržnje ili diskriminacije.

Član 18

Vlada može pravnom licu povjeriti ili delegirati vršenje javnih ovlaštenja.

U delegiranju javnih ovlaštenja nadležni organ mora osigurati pravnom licu zakonito i neometano provođenje javnih ovlaštenja.

Član 19

Pravna lica, osnovana od Distrikta mogu iznimno obavljati i privredne djelatnosti ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih odlukom o osnivanju i statutom.

Prestanak rada

Član 20

Pravna lica, osnovana od Distrikta mogu prestati s radom:

1. odlukom Vlade,
2. odlukom upravnog odbora u skladu sa statutom pravnog lica,
3. na drugi način u skladu sa zakonom.

Preostala sredstva pravnog subjekta u trenutku prestanka njegovog postojanja će u skladu sa zakonom služiti za finansiranje programa općeg ili javnog razvoja Distrikta.

Član 21

Vlada može donijeti odluku o prestanku pravnog lica u slučaju da pravno lice obavlja djelatnost suprotno odluci o osnivanju ili suprotno odredbama ovog zakona, kao i u slučaju kada se ciljevi osnivanja iz člana 5 ovog zakona, ostvaruju putem drugih pravnih lica ili organa Distrikta.

Kaznene odrebe

Član 22

Kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje:

1. obavlja djelatnosti koje su suprotne ciljevima, određenih u odluci o osnivanju ili statutu pravnog lica;
2. upotrijebi sredstva za finansiranje političkih stranaka (član 5 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, odgovorno lice u pravnom licu, kaznit će se novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

Prijelazne i završne odredbe

Član 23

Postojeća pravna lica kojima upravlja Distrikt i koja obavljaju djelatnosti iz člana 4 ovog zakona, dužna su da svoja akta usaglase s odredbama ovog zakona i da podnesu prijavu za upis u registar u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23a

"Ukoliko osnovano pravno lice vrši javne poslove iz nadležnosti odjeljenja Vlade, usljed čega je došlo do reorganizacije odjeljenja i ukidanja pojedinih organizacionih jedinica odjeljenja te posljedično prekobrojnosti zaposlenika zaposlenih u organizacionoj jedinici odjeljenja, osnovano pravno lice odlukom Vlade, a na prijedlog odjeljenja nadležnog za oblast djelatnosti koju obavlja pravno lice, preuzima i raspoređuje prekobrojne zaposlenike odjeljenja, uz njihov pristanak, a čija su radna mjesta u ukinutoj organizacionoj jedinici odjeljenja istovjetna s radnim mjestima u pravnom licu ili u cijelosti odgovaraju minimalnim uslovima radnog mjesta u pravnom licu, a u skladu s organizacionim planom odjeljenja i relevantnim aktom kojim se reguliše unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u pravnom licu.

Član 24

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

Samostalni član Zakona o izmjeni Zakona o pravnim licima koje osniva Brčko distrikt

("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", br. 10/2022)

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim licima koje osniva Brčko distrikt

("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", br. 30/2022)

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog (8.) dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.